

Szakmai szerkesztők:
Aáry-Tamás Lajos
és Aronson, Joshua

Complex Kiadó, 2010

Iskolai veszélyek

A közelmúltban jelent meg Aáry-Tamás Lajos és Joshua Aronson szakmai szerkesztésében a napjaink társadalmát élénken foglalkoztató, az iskolai agresszió okait és megnyilvánulási formáit kutató, a téma átfogó elemzésére vállalkozó tanulmánykötet. Aktualitását erősíti a pedagógusok és a gyermeknevelési szakemberek többségének véleménye, miszerint az elmúlt évtized során teljesen megváltozott a diákok attitűdje és motivációja.

Napjainkra az iskola olyan szociális színtér lett, ahol a pedagógus és a diák közös viselkedési kultúrájának részévé vált az iskolai agresszió. A műben az agresszív viselkedés előfordulása, elszenvedési és elfogadási mértékének vonatkozásai, illetve egyéni és intézményi szinten történő megjelenése is értelmezésre kerül.

Az iskolai erőszak mint téma a 2008. március végi három – egymástól független – eset sajtópublicitása után vált közbeszéd tárgyává, nem minden előzmény nélkül. A szerkesztők a társszerzők munkáin keresztül bemutatják, hogy az erőszak már az óvodában és az általános iskolában is jelen van. A könyvben húsz szerző munkájának bemutatásával, valamint nemzetközi és hazai médiamegjelenések, illetve jogi esettanulmányok ismertetésével és a 2009 júniusában lezárt kutatások statisztikai elemzésével hitelesen mutatják be az agresszió megnyilvánulási formáit a pedagógusok, a diákok és az oktatásban részt vevő vezetők véleményén keresztül.

A kutatásba bevont 186 intézmény fele megyei, fővárosi, illetve megyei jogú városok fenntartásában működő oktatási intézmény. Az iskolák megoszlás szerinti aránya a felmérésben: gimnázium 28,4 százalék, szakközépiskola 40,6 százalék és szakiskola 31 százalék. A kutatás során 980 pedagógus és 4375 diák véleményét összesítették. A könyv a fiatalkori devianciák bemutatásán, a diák-pedagógus, illetve pedagógus-diák agresszió verbális és nem verbális megnyilvánulási formáin túl részletesen ismerteti a tanár-diák és a szülő-tanár közötti agresszív viselkedési formákat is.

A kötetben szereplő adatok összevetésén keresztül lehetőség kínálkozik következtetések levonására. A tanári kérdőívek válaszaiból kirajzolódó helyzetkép alkalmas az alkalmazott fegyelmezési eszközök és technikák bemutatására, és „jó gyakorlat” modellként használható. A könyv kellő kitekintést ad a nemzetközi helyzetről, és részletesen ismerteti azokat az eseteket, amelyeket az ombudsman az elmúlt években vizsgált. A mű egy hű tükör, amely ferdítés nélkül, pusztán a tények bemutatásán keresztül képes képet adni a jelenkori iskolai agresszivitásról.

Természetesen nem ad választ minden felmerülő kérdésre, de nem is ez a célja. A megadott irodalomjegyzék viszont kellő iránymutatást nyújt a téma iránt mélyebben érdeklődők számára.

Ajánlom a könyvet pedagógusoknak, iskolai vezetőknek, diákoknak, továbbá szociológiával, szociálpszichológiával, valamint oktatáspolitikával foglalkozó szakembereknek.

Hartmann Magdolna